

Студијски програм : Економија и предузетништво			
Назив предмета: Математика			
Наставник/наставници: др Наташа Савић, проф.с.с./Дуња Стојановић, асист.			
Статус предмета: Обавезни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Нема			
Циљ предмета			
СТИЦАЊЕ ОСНОВНИХ МАТЕМАТИЧКИХ ЗНАЊА ИЗ ОБЛАСТИ ЛИНЕАРНЕ АЛГЕБРЕ И МАТЕМАТИЧКЕ АНАЛИЗЕ НЕОПХОДНИХ ЗА РАЗУМЕВАЊЕ ПРИРОДНИХ ЗАКОНИТОСТИ И ЊИХОВА ПРИМЕНА У ПРОФЕСИОНАЛНОМ ОБРАЗОВАЊУ И СВАКОДНЕВНОЈ ПРАКСИ.			
Исход предмета			
Поред самосталног анализирања математичких проблема, подразумева се и оспособљеност за њихово решавање.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
Елементи математичке логике. Поље реалних и комплексних бројева. Векторска алгебра. Матрице. Детерминанте. Инверзна и адјунгована матрица. Системи линеарних једначина. Скупови бројева. Комплексни бројеви. Гранична вредност низа и функција. Диференцијални рачун функција реалне променљиве (извод и диференцијал-појам и геометријска интерпретација, правила диференцирања). Интегрални рачун функција једне реалне променљиве.			
<i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i>			
Решавање практичних проблема и задатака из наведених области.			
Литература			
1. С. Цветковић, Д. Цветковић, Математика, Виша техничка-технолошка школа, Врање, 2006			
2. С. Цветковић, Д. Цветковић, Збирка задатака из математика, Виша техничка-технолошка школа, Врање, 2000			
3. И. Ковачевић, Математика са збирком задатака, Универзитет Сингидумум, Београд 2010			
Број часова активне наставе	Теоријска настава:	Практична настава:	
Методе извођења наставе			
На предавањима се користе класичне методе предавања. На вежбама се увежбавају изложени принципи и анализирају се типични проблеми и њихова решења.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	-
практична настава	10	усмени испит	30
колоквијум-и	20+20		
домаћи задаци	10		

Студијски програм: Економија и предузетништво			
Назив предмета: Примена рачунара			
Наставник/наставници: мр Горан М. Петковић			
Статус предмета: Обавезни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Нема			
Циљ предмета <p>Стицање основних теоријских и практичних знања у области примене рачунара. Обучити студенте за рад са програмима за обраду текста, табеларна израчунавања, презентацију и коришћење интернета.</p>			
Исход предмета <p>Студенти ће бити оспособљени да користе рачунар у извршавању свакодневних пословних активности и за личне потребе.</p>			
Садржај предмета <p><i>Теоријска настава</i> Увод у рачунарство. Историјски развој рачунара. Бројеви и бројни системи, бинарни бројни систем. Подаци и информације. Кодовање. Јединице за количину података. Структура рачунарског система. Персонални рачунари. Хардвер персоналних рачунара. Микропроцесор, спољашња и унутрашња меморија. Периферне јединице. Софтвер. Алгоритми и програми. Базе података. Рачунарске мреже. Интернет. Заштита података.</p> <p><i>Практична настава</i> Организација података и оперативни систем. Програми за цртање и мултимедију. Програми за обраду текста. Програми за табеларна израчунавања. Програми за презентацију. Интернет сервиси.</p>			
Литература <ol style="list-style-type: none"> 1. Miroljub Zahorjanski, Hronologija nastanka i razvoja računara, ISBN 978-86-7991-392-0, Računarski fakultet i CET, Beograd, 2017. 2. S. Obradović, Osnovi računarske tehnike, Viša elektrotehnička škola, Beograd, 2002. 3. Joan Lambert, Word 2016 Korak po korak, ISBN: 978-86-7991-390-6, CET, Beograd, 2016. 4. Curtis Frye, Excel 2016 Korak po korak, ISBN: 978-86-7991-389-0, CET, Beograd, 2016. 			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 45	Практична настава: 30
Методe извођења наставе <p>Метода излагања, метода дијалога, илустративно–демонстративна метода практично на рачунару.</p>			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	
практична настава	10	усмени испит	
колоквијум-и	55	практично на рачунару	30
семинар-и			

Студијски програм: Економија и предузетништво			
Назив предмета: Енглески језик 1			
Наставник/наставници: др Маја П. Станојевић Гоцић, проф.с.с.			
Статус предмета: Обавезни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Нема			
Циљ предмета			
Развијање језичке компетенције и овладавање основним терминима струке, развијање вештине читања и слушања.			
Исход предмета			
Разумевање стручних текстова и овладавање основним граматичким структурама.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
Verb to be. Personal pronouns. Nouns. Plural of nouns. Articles. Prepositions. Imperative. There is, there are. Verb to have. Possessive pronouns. Modals (can, may, ...). Adjectives. The present simple tense. Adverbs. Comparison of adjectives and adverbs. The present continuous tense. Going to. The past simple tense. The past continuous tense. Revision of tenses.			
<i>Практична настава</i>			
Greetings. Description of a place. Family relations. Description of a person. Meetings. Presentations. Interviews. Conversations. Emails. Letters. CV.			
Литература			
М. Станојевић, Енглески језик 1, избор текстова и граматичких вежби, Висока школа примењених струковних студија, Врање, 2008.			
М. Станојевић, Workbook 1: Praktikum za engleski jezik, Висока школа примењених струковних студија, Врање, 2008.			
М. Станојевић, Енглески језик 2, избор текстова и граматичких вежби, Висока школа примењених струковних студија, Врање, 2008.			
Почетни течај енглеског језика 1, Институт за стране језике, Београд, 2004.			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 30	Практична настава: 30	
Методе извођења наставе			
Метода усменог излагања, метода разговора, метода семинарских радова и метода демонстрације.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	
практична настава	5	усмени испит	30
колоквијум-и	30	.....	
семинар-и	30		

Студијски програм: Економија и предузетништво			
Назив предмета: Основи економије			
Наставник: др Гордана М. Мрдак, др Милица С. Станковић			
Статус предмета: Обавезни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Нема			
Циљ предмета СТИЦАЊЕ ЗНАЊА ИЗ МАКРО И МИКРОЕКОНОМИЈЕ И УПОЗНАВАЊЕ СТУДЕНАТА СА ЕКОНОМСКИМ ЗАКОНИТОСТИМА И ЊИХОВИМ ДЕЛОВАЊЕМ НА САВРЕМЕНА ПРЕДУЗЕЋА У ТРЖИШНИМ УСЛОВИМА.			
Исход предмета Студенти ће стећи знање о предмету и методу политичке економије, економским појавама и законитостима. Студенти ће бити оспособљени за тумачење макроекономских показатеља, стопе незапослености, стопе инфлације, БДП-а, глобалног индекса конкурентности итд. Студенти ће бити упознати са глобалним економским кретањима, међународном разменом и светском привредом.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Темељна економска питања. Општа економска питања. Својина, предузеће, тржиште, држава. Тражња и понуда, понашање потрошача. Теорија производње, анализа трошкова, равнотежа у различитим тржишним стањима. Изражавање резултата друштвене производње. Агрегатна тражња. Новац. Инфлација. Незапосленост, привредни раст, привредни циклуси. Расподела – општи принципи за анализу. Савремено тржиште радне снаге. Капитал, камата и профит, акцијски капитал, земљишна рента. Економска улога државе. Економија транзиције. Међународна размена и светска привреда. <i>Практична настава</i> Предмет и метод политичке економије, економске појаве и законитости. Потребе, реткост, избор, опортунитетни трошкови, крива производних могућности, закон опадајућих приноса, институционални оквири економских активности. Својина, предузеће, тржиште, држава. Закон тражње, еластичност тражње, закон понуде, равнотежна цена, закон опадајуће граничне корисности, равнотежа потрошача, потрошачев вишак, крива индиференције, буџетско ограничење. Производна функција, трошкови производње, равнотежа у различитим тржишним стањима. Кружни ток економске активности, друштвени производ, национални доходак. Потрошња и штедња, инвестиције, мултипликатор и акцелератор, државна потрошња, спољна трговина, агрегатна понуда и тражња. Еволуција новца, инфлација. Врсте незапослености, трошкови незапослености, извори привредног раста, квалитетан привредни раст, циклични кретање привреде, теорије привредног циклуса. Понуда и тражња за факторима производње, расподела дохотка. Тражња и понуда радне снаге, утврђивање зараде и равнотежне цене, диференцијација зарада, колективни уговори. Облици капитала, садашња вредност капитала, камата, профит, тржиште капитала. Улога државе, прерасподела дохотка, државни неуспеси. Макроекономска стабилизација, структурне реформе, институционалне промене, политика транзиције и развојна стратегије. Светско тржиште и светска привреда, економска глобализација, глобална питања. Приближавање студентима кроз практичне примере савремена економска збивања, као и кроз предметну праксу у неком предузећу (едукација на делу), семинарски радови на тему микро и макроекономије.			
Литература 1. Д. Момировић, Г. Мрдак, „Основи економије“, Висока школа примењених струковних студија, Врање, 2015. 2. М. Грегори, М. Тејлор. „Економија“, Cengage Learning Company, за издање на српском језику: Економски факултет Универзитета у Београду, 2016. 3. Б. Стојановић, Г. Мрдак, „Тржишна економија“, Виша техничко технолошка школа, Врање, 2006. 4. Г. Мрдак, „Економија“, Скрипта, Виша техничко технолошка школа, Врање, 2005.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 30	Практична настава: 30
Методе извођења наставе Метода усменог излагања, метода разговора и метода демонстрације.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	30
практична настава	5	усмени испит	–
колоквијум–и	40		
семинар–и	15		

Студијски програм : Економија и предузетништво			
Назив предмета: Маркетинг			
Наставник/наставници: др Љиљана Стошић Михајловић			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: нема			
Циљ предмета Стицање знања из области маркетинг активности у циљу унапређења пословања			
Исход предмета Оспособљеност за мерење и анализу утицајних чинилаца који опредељују положај организације посредством оптималне комбинације производа, цене, дистрибуције и промоције. Пружање одговара на питања: ко, шта, где, када и како купује, имајући у виду да је маркетинг окренут ка потрошачу			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Маркетинг: појам, дефиниције, значај, функције 2. Маркетинг систем 3. Принципи маркетинга 4. Инструменти маркетинг МИКС-а: Производ и производни програм 5. Цена као инструмент маркетинг МИКС-а 6. Дистрибуција као инструмент маркетинг МИКС-а 7. Промоција као инструмент маркетинг МИКС-а 8. Маркетинг информациони систем 9. Маркетинг истраживање и Истраживање тржишта 10. Посебна подручја маркетинга <i>Практична настава</i> 1. Маркетинг и савремено окружење 2. Нов производ и концепт животног циклуса производа 3. Методе маркетинг истраживања 4. Интернет маркетинг 5. Маркетинг и друштво			
Литература 1. Стошић Михајловић, Љ., Маркетинг, уџбеник ВШПСС, Врање, 2013. 2. Милисављевић, М., Стратегијски маркетинг, уџбеник, Економски факултет, Београд, 2006.			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 45	Практична настава: 30	
Методe извођења наставе Предавања се изводе комбинованом методом (ex cathedra / case study). Теоријски наставни садржај излаже се методом ex cathedra уз подршку рачунарских презентација. Делом, настава се изводи case study методом, односно анализом карактеристичних случајева и примера који допуњују теоријски садржај. Семинарски рад је обавезан за све студенте. Теме семинарских радова обрађују теоријски садржај уз обавезна практична истраживања.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	5	усмени испит	30
колоквијум-и	45	.....	
семинар-и	10		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испит, презентација пројекта, семинари итд.....			
*максимална дужна 2 странице А4 формата			

Студијски програм : Економија и предузетништво			
Назив предмета: Менаџмент			
Наставник/наставници: др Светлана П. Трајковић			
Статус предмета: Обавезни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Нема			
Циљ предмета			
Упознавање студената са основним менаџерским знањима, функцијама, методама и начинима рада, као и њиховој примени у решавању проблема у пословању у савременим предузећима, на различитим организационим нивоима у комплексним условима. Стицање знања о природи и карактеру савременог менаџмента, његовој структури и процесима и ефикасној интеграцији управљања и руковођења у јединствен систем активности менаџмента и структуру утицаја на процесе у организацији.			
Исход предмета			
Овладавање основним знањима, методама и техникама менаџмента, омогућиће решавање конкретних менаџерских проблема у пракси, као и решавање проблема ефективне и ефикасне алокације ограничених материјалних и људских ресурса организације у савременим условима глобалног пословања у сложеном динамичком окружењу. Омогућиће студентима, да у њиховом будућем раду управљају варијаблама организације у смеру побољшања перформанси организације и стицања конкурентске предности на тржишту. Након савладаног предмета, од студената се очекује да проблеме са којима се буду сретали у свом будућем раду, схвате као шансу и прилику за пословни успех, те да им прилазе на конструктиван и креативан начин.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
Дефинисање, значај и принципи менаџмента. Развој менаџмента. Организациона култура и окружење. Менаџмент и менаџери. Стратегијски и оперативни менаџмент. Менаџмент процес. Планирање у менаџменту. Процес планирања. Организовање (организациона структура и дизајн). Процес управљања људским ресурсима. Комуникација у организацији. Вођење. Мотивација. Лидерство. Тимови у организацији. Конфликт у организацији. Контролисање. Морал и етика у бизнису. Интеркултурни менаџмент.			
<i>Практична настава</i>			
Вежбање и утврђивање градива обрађеног на часовима предавања. Израда студија случаја. Групне дискусије, игре симулација, рефлексије, излагање семинарских радова. Решавање конкретних проблема и задатака који се могу појавити у менаџерском послу.			
Литература			
1. S. Robbins, M. Coulter, Менаџмент, Дата статус, Београд, 2005. 2. П. Трајковић, С. Трајковић, Менаџмент у предузетништву- теорија и пракса, ВБШ, Врање, 2010. 3. Симић И., Менаџмент, Економски факултет, Ниш, 2015. 4. Д. Ђуричин, Ђ. Каличанин, Д. Лончар, И. Вуксановић Херцег, Менаџмент и стратегија, Економски факултет Београд, 2021.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 45	Практична настава: 30
Методе извођења наставе			
Предавања се изводе комбинованом методом (ex cathedra / case study). Теоријски наставни садржај излаже се методом “ex cathedra” уз подршку рачунарских презентација. Једним делом, настава се изводи са “case study” методом, односно анализом карактеристичних случајева и примера, који допуњују теоријски садржај. Семинарски рад је обавезан за све студенте. Теме семинарских радова обрађују целокупан теоријски садржај предмета. Њихова одбрана је јавна, чиме се увежбавају технике комуницирања и креативност. Наставу допуњују и примери из светске литературе и праксе.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	10	писмени испит	20
практична настава	5	усмени испт	10
колоквијум-и	30	.....	
семинар-и	25		

Студијски програм : Економија и предузетништво			
Назив предмета: Економика			
Наставник/наставници: др Светлана П. Трајковић			
Статус предмета: Обавезан			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Нема			
Циљ предмета			
Упознавање студената са економиком у производним процесима, принципима економисања, трошковима рада и средстава и њиховом ефикасном употребом. Сам предмет омогућава студентима да разумеју значење и значај предузећа, као базичне институције тржишне привреде. Студенти се упознавају са принципима који утичу на ефикасност пословања предузећа и стичу потребна знања за: управљање улагањима у предузеће, управљање трошковима, управљање пословним резултатима, мерење, оцењивање и подизање ефикасности пословања, као и усмеравање развоја предузећа.			
Исход предмета			
Оспособљеност студентата да управљају и рационално користе средства за остваривање успешних резултата у производњи. По савладавању предмета, студенти ће моћи да објасне начин на који предузећа у тржишној привреди функционишу, открију проблеме са којима се суочавају привредни субјекти у процесу привређивања, као и начине њиховог превазилажења, опишу везу предузећа и његовог окружења и процене оправданост пословних одлука предузећа у управљању неизвесним окружењем.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
Појам, место и предмет економике предузећа. Предузеће као субјект тржишног привређивања. Економска структура предузећа. Ефикасност и ефективност предузећа. Окружење предузећа. Средства као облици улагања. Капацитет основних средстава. Трошење елемената производње као облик улагања. Трошкови предузећа. Методологија обрачуна трошкова. Управљање кружењем капитала у репродукцији. Динамика трошкова и прихода као резултат репродукције. Економски принципи репродукције и израз квалитета економије. Ефекти пословања у виду резултата репродукције. Укупни пословни успех.			
<i>Практична настава</i>			
Вежбање и утврђивање градива обрађеног на часовима предавања. Решавање конкретних проблема и задатака који прате теоријску наставу. Групне дискусије, игре симулација, рефлексације, излагање семинарских радова.			
Литература			
1. Б. Пауновић, Економика предузећа – Предузеће, окружење и улагања, Економски факултет у Београду ЦИД, Београд, 2021.			
2. Б. Ставрић, Г. Кокеза, Управљање пословним системом- Економика предузећа и менаџмент, Технолошко-металуршки факултет, Универзитет у Београду, Београд, 2002.			
3. Д. Покрајчић, Економика предузећа: принципи и циљеви, Центар за издавачку делатност Економског факултета, Београд, 2021.			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 45	Практична настава: 30	
Методe извођења наставе			
Предавања се изводе комбинованом методом (ex catedra / case study). Теоријски наставни садржај излаже се методом “ex catedra” уз подршку рачунарских презентација. Једним делом, настава се изводи са “case study” методом, односно анализом карактеристичних случајева и примера, који допуњују теоријски садржај. Семинарски рад је обавезан за све студенте. Теме семинарских радова обрађују целокупан теоријски садржај предмета. Њихова одбрана је јавна. Наставу прате и задаци, који допуњују обрађене тематске целине, на часовима предавања и они се раде на часовима практичне наставе.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	20
практична настава	5	усмени испт	10
колоквијум-и	30	.....	
семинар-и	25		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			

Студијски програм: Економија и предузетништво			
Назив предмета: Пословне комуникације			
Наставник: др Гордана М. Мрдак			
Статус предмета: Обавезни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Нема			
Циљ предмета			
СТИЦАЊЕ ЗНАЊА О ПОСЛОВНИМ КОМУНИКАЦИЈАМА, УЗ УПОЗНАВАЊЕ СА БОНТОНОМ И СРЕДСТВИМА ТРЖИШНОГ КОМУНИЦИРАЊА. РАЗУМЕВАЊЕ ЗНАЧАЈА ПОСЛОВНЕ КОМУНИКАЦИЈЕ ЗА УСПЕШАН МАРКЕТИНГ И ОДНОСЕ СА КУПЦИМА. УКАЗИВАЊЕ НА ЗНАЧАЈ ПОСЛОВНОГ КОМУНИЦИРАЊА ЗА ПРЕДУЗЕТНИКЕ.			
Исход предмета			
Студенти ће стећи знање о пословним комуникацијама и развити вештине тржишног комуницирања како би успешно искомуницирали поруку предузећа потенцијалним и постојећим купцима, било да се нађу у улози запосленог или самозапосленог. Студенти ће бити оспособљени да унапреде пословање предузећа кроз успешну комуникацију са свим стејкхолдерима предузећа.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава:</i>			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Појмовно теоријске и концептуалне основе комуницирања 2. Бонтон 3. Тржишне комуникације 4. Тржишно комуницирање и поједине пословне функције 5. Маркетинг и тржишне комуникације 6. Пропаганда и тржишне комуникације 7. Масс медији у тржишном комуницирању 8. Методолошке основе тржишног комуницирања 9. Тржишне комуникације и понашање потрошача 10. Средства тржишног комуницирања 11. Понашање потрошача и маркетинг филозофија 12. Понуда, тражња, потрошња и понашање потрошача 13. Тржишне комуникације у пословној политици 14. Тржишне комуникације и предузетништво 15. Предузетништво, понашање потрошача и тржишне комуникације 			
<i>Практична настава:</i>			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Увод, појам, разговор, информација, порука, публицитет, пропаганда, јавно мњење 2. Практични примери бонтона, симулација 3. Појам комуникајске основе и функције тржишта 4. Примери пословних комуникација у различитим секторима привреде 5. Повезаност маркетинга и тржишних комуникација 6. Примери пропаганде у тржишном комуницирању 7. Предметна пракса: масс медији (ТВ, штампа, радио, телефон, филм и биоскоп) 8. Методе комуникајских контаката 9. Средства тржишног комуницирања- примери из праксе 10. Приступ понашању потрошача, детерминанте понашања потрошача 11. Потребе потрошача и њихово понашање, врсте потреба, карактер потреба 12. Веза између понуде, тражње, потрошње и понашања потрошача 13. Понашање потрошача у структури пословне комуникације 14. Предузетничка филозофија, теоријско осмишљавање веза, проблеми комуницирања 15. Тржишни амбијент, предузетништво, менаџмент у пословним комуникацијама 			
Литература			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Мрдак, Пословне комуникације, скрипта, Висока школа примењених струковних студија Врање, 2009. 2. Добријевић, Г., Пословно комуницирање и преговарање, Универзитет Сингидунум, 2021. 3. Vovee, C.L., Thill, J.V., Business Communication Today, Pearson, 2021. 4. Guffey, M.E., Loewy, D., Essentials of Business Communication, Cengage Learning, 2016. 			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 45	Практична настава: 30
Методе извођења наставе			
Метода усменог излагања, метода разговора, метода графичких радова и метода демонстрације			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	30
практична настава	5	усмени испит	
колоквијум–и	40		
семинар–и	15		

Студијски програм : Економија и предузетништво			
Назив предмета: Основе франшизног пословања			
Наставник/наставници: др Милица С. Станковић			
Статус предмета: Обавезни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Нема			
Циљ предмета Упознавање студената са основама франшизног пословања, са акцентом на моделе франшизе, правне оквире франшизе, развој и управљање франшизним системом и франшизинг као стратегију интернационализације. Стицање знања о најуспешнијим франшизним системима који послују у нашој земљи и глобално и разумевање значаја франшизинга на примеру успешних франшизних предузећа.			
Исход предмета Студенти ће научити шта је суштина франшизног пословања и франшизног односа између даваоца и корисника франшизе. На основу практичних примера успешних франшизних предузећа, студенти ће стећи увид у франшизне уговоре и оперативне приручнике на којима се темеље франшизни системи. Студенти ће се упознати са тајнама успеха франшизног пословања и оспособити да формулишу, имплементирају и евалуирају франшизинг као стратегију интернационализације предузећа.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Франшизинг као пословни концепт; Развој и значај франшизних система; Типологија франшизинга; Правна основа франшизе; Уговор о франшизингу; Франшизинг у Србији и свету; Предузетнички концепт франшизинга; Теоријски оквир франшизе; Принципал-агент проблем у франшизингу; Агенцијска теорија и теорија оскудних ресурса у франшизингу; Друштвено одговорно пословање франшизних система; Иновације у франшизним системима; Улога савремене технологије у франшизингу; Франшизно пословање и електронска трговина; Интернационализација франшизних предузећа <i>Практична настава</i> Основе франшизинга; Историјски развој франшизинга; Предности и недостаци франшизног пословања; Учесници у франшизном послу; Даваоци франшизе; Корисници франшизе; Оперативни приручник; Е-фактор модел еволуције односа у франшизном систему; Менаџмент знања у франшизингу; Обука и едукација у франшизном систему; Корпоративна друштвена одговорност у франшизингу; Социјални франшизинг; Формулисање стратегије интернационализације у франшизним предузећима; Имплементација стратегије интернационализације у франшизним предузећима; Евалуација стратегије интернационализације у франшизним предузећима			
Литература 1. Станковић, М. (2021). Франшизно пословање, Академија техничко-васпитачких струковних студија, Ниш. 2. Ерцег, А. (2017). Франшиза – начин покретања предузетничког потхвата и стратегија раста пословања, Економски факултет, Осиек. 3. Barkoff, R.M., Fittante, J.J., Gardner, R.K., Selden, A.C. (2015). Fundamentals of franchising, American Bar Association.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 30	Практична настава: 30
Методe извођења наставе Усмeна излагања, дискусије и дебате, интерактивна предавања и вежбе, презентације семинарских радова, анализа студија случаја.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	30
практична настава	5	усмени испит	
колоквијум-и	45	.....	
семинар-и	10		

Студијски програм : Економија и предузетништво			
Назив предмета: Осигурање			
Наставник/наставници: др Владимир В. Костић			
Статус предмета: Обавезан			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Нема			
Циљ предмета			
Основни циљ предмета је упознавање студената са основним економским, техничко-организационим и правним аспектима осигурања, разним видовима животних и неживотних осигурања. Циљ предмета је да студенти усвоје основна знања која се тичу базичних докумената у осигурању. Упознавање студената са основним појмовима из области осигурања уз стицање знања, како са теоријског аспекта, тако и са аспекта пословне праксе осигуравајућих компанија. Стицање знања о значају и улози осигурања и основним елементима и врстама осигурања, као и савременим тенденцијама у развоју осигурања.			
Исход предмета			
Студенти ће стећи практична знања и вештине које ће моћи да примене у пракси. Биће оспособљени да дефинишу субјекте у сектору осигурања, анализирају документа у осигурању и кретања на тржишту осигурања. Студенти ће се упознати са кључним карактеристикама успешних осигуравајућих кућа, те пратити савремена кретања на тржишту осигурања.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
Историја осигурања; Развој осигурања код нас; Појам осигурања; Техничка организација осигурања; Ризик; Премија осигурања; Осигурани случај; Лица у осигурању; Документа у осигурању; Облици организовања друштва за осигурање; Резерве за осигурање; Рачуноводство осигуравајућих компанија; Маргина солветности; Врсте осигурања; Осигурање имовине; Осигурање лица; Саосигурање и реосигурање; Осигуравајуће компаније на финансијском тржишту; Маркетинг у осигурању; Утврђивање тарифа у осигурању имовине; Савремене тенденције развоја осигурања у свету и региону; Банкарско осигурање; Социјално осигурање			
<i>Практична настава</i>			
Радионице са тематском обрадом појединих ризика осигурања, конкретни примери.			
Литература			
1. Кочовић, Ј., Ракоњац-Антић, Т., Копривица, М., Шулетић, П. (2021). Осигурање у теорији и пракси, Економски факултет у Београду, Београд			
2. Ракоњац-Антић Т. (2018). Пензијско и здравствено осигурање, Центар за издавачку делатност, Економски факултет у Београду.			
3. Остојић, С. (2007). Осигурање и управљање ризицима, Дата статус, Београд			
Број часова	активне наставе	Теоријска настава: 30	Практична настава: 30
Методe извођења наставе			
Метода усменог излагања, метода разговора, метода семинарских радова и метода демонстрације.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	30
практична настава	5		
колоквијум-и	40		
семинар-и	15		

Студијски програм : Економија и предузетништво			
Назив предмета: Циркуларна економија			
Наставник/наставници: др Милица С. Станковић, др Јована А. Џољић			
Статус предмета: Обавезни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Нема			
Циљ предмета			
Упознавање са концептом и принципима циркуларне економије који су потребни за разумевање предности и изазова преласка са линеарне економије на циркуларну економију. Стицање знања о економским и еколошким аспектима циркуларне економије. Примена стечених знања из области циркуларне економије на решавање практичних проблема. Указивање на значај промовисања циркуларне економије и низа бенефита од примене циркуларне економије у Србији и свету.			
Исход предмета			
Студенти ће се упознати са основним концептима, изазовима и могућностима циркуларне економије. Студенти ће бити у стању да систематски процене методе помоћу којих се ефикасно прелази са линеарне на циркуларну економију и размисле о сопственој улози креатора промена у том процесу. Студенти ће бити оспособљени да анализирају и решавају практичне проблеме у компанијама у Србији и на глобалном нивоу уз примену концепата циркуларне економије, те да идентификују предузетничке могућности у решавању еколошких изазова.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
Појам циркуларне економије. Развој циркуларне економије. Модели линеарне економије и његова ограничења. Принципи циркуларне економије. Економски аспект примене концепта циркуларне економије. Еколошки аспект примене концепта циркуларне економије. Одрживо коришћење природних ресурса и циркуларна економија. Климатска криза и циркуларна економија. Циркуларна економија и Циљеви одрживог развоја. Модерно управљање отпадом за циркуларну економију. Циркуларна економија и рециклажа. Циркуларна економија и компостирање. Глобални изазови и циркуларна економија. Регулаторни оквир за развој циркуларне економије у ЕУ. Циркуларна економија у Србији: прилика за будући развој одрживог друштва.			
<i>Практична настава</i>			
Транзиција од линеарне ка циркуларној економији. Препознати изазови у транзицији на циркуларну економију. Концепти циркуларне – биоeкономије – зелене економије. Мерење циркуларне економије. Управљање одрживим ресурсима. Извештавање о одрживости, Циљеви одрживог развоја. Разматрање и анализа индикатора и фактора еколошких промена. Индекс одрживости Dow Jones (DJSI). Циркуларни пословни модели. Препреке и могућности за имплементацију циркуларних пословних модела у компанијама. Потреба за циркуларном економијом: Свет, Европа и Србија. Путеви земаља чланица Европске уније ка циркуларној транзицији. Стање у Србији и потенцијалне могућности за развој циркуларне економије. Примери добре праксе у циркуларној економији у ЕУ и Србији. Предности примене циркуларне економије у Србији. Баријере за имплементацију циркуларне економије у Србији. Препознати водећи актери за циркуларну транзицију у Србији.			
Литература			
1. Митровић, Ђ., Пешаљ, Б. (2021). <i>Циркуларна економија: Принципи, мерење и имплементација</i> , Центар за издавачку делатност, Економски факултет, Универзитет у Београду, Београд.			
2. Министарство заштите животне средине Републике Србије (2020). <i>Mana пута за циркуларну економију у Србији</i> , Министарство заштите животне средине Републике Србије, UNDP, Institute for circular economy, Београд.			
3. Ekins, P., Domenech, T., Drummond, P., Bleischwitz, R., Hughes, N. and Lotti, L. (2019). The Circular Economy: What, Why, How and Where, Background paper for an OECD/EC Workshop on 5 July 2019 within the workshop series “Managing environmental and energy transitions for regions and cities”, Paris.			
4. Stahel, W. R. (2019). <i>The circular economy: A user’s guide</i> . Routledge.			
5. Rodríguez-Antón, J. M., Rubio-Andrada, L., Celemín-Pedroche, M. S., & Ruíz-Peñalver, S. M. (2022). From the circular economy to the sustainable development goals in the European Union: An empirical comparison. <i>International environmental agreements: politics, law and economics</i> , 22(1), 67-95.			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 30	Практична настава: 30	
Методe извођења наставе			
Усмена излагања, дискусије и дебате, интерактивна предавања и вежбе, презентације семинарских радова, анализа студија случаја			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	30
практична настава	5	усмени испит	
колоквијум-и	45	.....	
семинар-и	10		

Студијски програм: Економија и предузетништво			
Назив предмета: Дигитални маркетинг			
Наставник: др Милица С. Станковић			
Статус предмета: Обавезни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Нема			
Циљ предмета Упознавање са концептом дигиталног маркетинга и маркетинг стратегијама које компаније користе у дигиталном окружењу. Стицање знања у области дигиталног маркетинга кроз анализу примера добре праксе и развој вештина за креирање и комуницирање вредности кроз употребу дигиталних маркетинг алата и друштвених медија. Оспособљавање студената за коришћење дигиталних маркетинг алата и праћење понашања потрошача у дигиталном окружењу. Стицање увида у актуелне трендове у дигиталном маркетингу и на друштвеним мрежама.			
Исход предмета Студенти ће бити оспособљени да разумеју појмове, концепте и технологију везану за дигитални маркетинг, користе различите дигиталне маркетинг алате и интегришу их са традиционалним маркетинг алатима и медијима и прате успешност реализоване дигиталне маркетинг кампање. Студенти ће научити како да развију стратегије дигиталног маркетинга и да осмисле квалитетан маркетинг садржај који ће допринети максимизацији резултата дигиталних маркетинг кампања. Студенти ће бити оспособљени да процене маркетиншки потенцијал дигиталних технологија и друштвених мрежа за одређени маркетиншки изазов у реалном времену.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Појам дигиталног маркетинга. Дигитално микроокружење. Дигитално макроокружење. Стратегије у дигиталном маркетингу. Етички и законски оквири пословања на Интернету. Маркетинг микс у дигиталном простору. Маркетинг на друштвеним мрежама. Ефекти употребе друштвених мрежа у пословне сврхе. Маркетинг путем претраживача. Онлајн односи с јавношћу. Мерење резултата дигиталног маркетинга. Дигитални канали комуникације. Понашање потрошача на интернету. Каријера у дигиталном маркетингу. Трендови у дигиталном маркетингу. <i>Практична настава</i> Дигитални маркетинг план. Производ као елемент маркетинг микса у дигиталном простору. Цена као елемент маркетинг микса у дигиталном простору. Промоција као елемент маркетинг микса у дигиталном простору. Дистрибуција као елемент маркетинг микса у дигиталном простору. Онлајн брендирање и брендови. Веб 1.0 маркетинг. Веб 2.0 маркетинг. Цонтент маркетинг. Имејл маркетинг. Видео маркетинг. Маркетинг путем веб сајта. Методе и технике мобилног маркетинга. Планирање и реализација кампања на друштвеним медијима. Методе персонализације и адаптације на Интернету.			
Литература 1. Филиповић, Ј. (2022), Интернет маркетинг, 3. допуњено и проширено издање, ЦИД, Београд 2. Алчаковић, С., Ђорђевић, А., Савановић, Н. (2021). Дигитални маркетинг, Пословни факултет Универзитет Сингидунум 3. Figueroa, С. (2019). Uvod u digitalni marketing, Kompjuter biblioteka, Beograd. 4. Chaffey, D., Smith, P.R. (2017). Digital marketing: excellence: Planning, Optimizing and Integrating Online Marketing, Routledge.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 30	Практична настава: 30
Методe извођења наставе Усмена излагања, дискусије и дебате, интерактивна предавања и вежбе, презентације семинарских радова, анализа студија случаја.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	30
практична настава	5	усмени испит	–
колоквијум–и	40		
семинар–и	15		

Студијски програм : Економија и предузетништво			
Назив предмета: Ефективни менаџмент			
Наставник/наставници: др Бранислав Т. Станисављевић			
Статус предмета: Обавезни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Нема			
Циљ предмета			
Упознавање са појмовима, метода и техника научног менаџмента употребљивих у различитим процесима рада у циљу постизања ефективног и ефикасног пословања, незабисно од тога да ли се ради о производним или услужним системима.			
Исход предмета			
Оспособљеност студената за разумевање и примену ефективног менаџмента у решавању практичних проблема, способност прилагођавања променама у околини и холистичко сагледавање система уважавајући све специфичности посматране делатности.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
Увод. Основни појмови ефективног менаџмента. Менаџмент као вештина, наука и професија. Интердисциплинарност менаџмента. Принципи и приступ инжењерског менаџмента. Процес рада. Специфичности и разлике између индустријске производње и пружања услуга. Специфичности пружања услуга у зависности од делатности (образовање, здравство, банкарство, јавна управа итд.). Основе планирања, процес планирања, одлучивање. Организовање, дизајнирање организационе структуре, модели организационе структуре. Управљање ресурсима и услужним процесима. Улога комуницирања у управљању, значај мотивације у управљању. Лидерство као детерминанта инжењерског менаџмента.			
<i>Практична настава</i>			
Вежбе обухватају интерактивну обраду примера ефективног менаџмента. Студенти у мањим групама раде конкретан пројектни задатак који за циљ има примену стеченог знања.			
Литература			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Dragutin Zelenović, <i>Inteligentno privređivanje i efektivni menadžment</i>, Fakultet tehničkih nauka Нови Сад, 2007. 2. Simeunović N., Lalić B., <i>Operacioni menadžment</i>, Fakultet tehničkih nauka, Нови Сад, 2016. 3. Chuck Williams, <i>Effective management</i>, Mason, OH: South-Western, 2013. 4. Harry A Sultz, <i>Health Care USA: Understanding Its Organization and Delivery</i>, Jones & Bartlett Publishers Published, 2016. 			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 30	Практична настава: 30
Методе извођења наставе			
Метода усменог излагања, метода разговора и метода демонстрације.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	5	усмени испт	<i>30</i>
колоквијум-и	45	.....	
семинар-и	10		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			
*максимална дужна 2 странице А4 формата			

Студијски програм : Економија и предузетништво			
Назив предмета: Менаџмент малих и средњих предузећа			
Наставник/наставници: др Бранислав Т. Станисављевић			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Нема			
Циљ предмета			
Циљ предмета ја да пружи студентима теоретска знања потребна за управљање малим и средњим предузећима			
Исход предмета			
Примена стечених теоретских знања из различитих области у решавање конкретних проблема у процесу управљања малим и средњим предузећима.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
Мала и средња предузећа: појам, врсте, карактеристике, улога и значај; Мала и средња предузећа у светској привреди; Процеси и структура менаџмента малих и средњих предузећа; Стратегије уласка у посао за мала и средња предузећа; Стратегије раста малих и средњих предузећа; Стратегије изласка из посла; Интернационализација пословања малих и средњих предузећа; Финансијски менаџмент у малим и средњим предузећима; Маркетинг у малим и средњим предузећима; Управљање оперативним пословима ; Управљање набавком и залихама; Управљање људским ресурсима, Награђивање и стимулисање кадрова (плата); Пореска политика малих и средњих преузећа; Економско – финансијска анализа у малим и средњим предузећима; Стратегије управљања и развоја малих и средњих предузећа у савременим условима привређивања.			
<i>Практична настава</i>			
Критеријуми за дефинисање малих и средњих предузећа; Организационо –правни облици малих и средњих предузећа; Организациона структура; Основне алатке истраживања тржишта; Регистрација и оснивање привредних субјеката у Србији; Капацитет као полазна основа динамике трошкова; Позиционирање производа и услуге, Мала и средња предузећа и директни маркетинг; Франшизинг; Институције за подршку развоју малих и средњих предузећа.			
Литература			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Ђурић. З, Менаџмент малих и средњих предузећа, БПШ, Београд, 2005. 2. Стефанивић. С; Ивановић – Ђукић. М; Управљање малим и средњим предузећима, Економски факултет Ниш, 2015. 3. Радић. Д, Менаџмент малих и средњих предузећа, БПШ, Бања Лука, 2006. 			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 45	Практична настава: 45	
Методе извођења наставе			
Метода усменог излагања, метода разговора и метода демонстрације.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	5	усмени испт	30
колоквијум-и	45	.....	
семинар-и	10		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			
*максимална дужна 2 странице А4 формата			

Студијски програм: Економија и предузетништво			
Назив предмета: Одрживи развој			
Наставник: др Гордана М. Мрдак			
Статус предмета: Обавезни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Нема			
Циљ предмета Упознавање студената да је одрживи развој мултидимензионални процес који обухвата целокупни друштвени систем, преко повећања националног дохотка и производње и институционалне промене у друштву.			
Исход предмета Студенти ће стећи знања о привредном расту и развоју и показатељима одрживог развоја. Студенти ће бити оспособљени за праћење индикатора одрживог развоја који повезују економију, екологију и друштво у целини.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Увод у теорију привредног раста и развоја, Циљеви и показатељи привредног развоја, Развојна економија, Фактори привредног развоја, Облици привредне динамике, Стратегије привредног развоја, Основи макроекономске политике развоја, Иновациона политика, Развојна функција фискалне и монетарне политике, Привредни развој и спољноекономски токови, Еколошка политика, Макроекономско планирање. <i>Практична настава:</i> Привредни раст и развој, Показатељи, врсте и циљеви одрживог развоја, Сектори макроекономије и производне могућности друштва, Становништво, природни ресурси, производна средства, технолошке промене, организација и информације као фактори привредног развоја, Облици привредне динамике, Стратегије привредног и одрживог развоја, Држава, привреда и тржиште у циљу одрживог развоја, Макроекономска политика развоја, Иновациона, фискална и монетарна политика развојних токова, Утицај спољноекономских односа на одрживи развој, Еколошка политика и Макроекономско планирање.			
Литература 1. Г. Мрдак, <i>Одрживи развој</i> , ВШПСС, Врање, 2012. 2. С. Цветановић, <i>Теорија и политика привредног развоја</i> , Ниш, 1999. 3. United Nations, <i>Transforming our world: The 2030 Agenda for sustainable development</i> , 2015. 4. Elliott, J., <i>An Introduction to Sustainable Development</i> , Routledge, 2006.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 45	Практична настава: 45
Методe извођења наставе Предавања, експерименталне вежбе (групне, појединачне).			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	10
практична настава	5	усмени испит	20
колоквијум–и	40		
семинар–и	15		

Студијски програм: Економија и предузетништво			
Назив предмета: Организација производно пословних система			
Наставник/наставници: др Љиљана Б. Стошић Михајловић			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Нема			
Циљ предмета			
Предмет Организација производно пословних система има за општи циљ овладавање основним теоријским приступима и кључним концептима релевантним за управљање организацијом и људима у организацији. Посебан циљ је учинити студенте свесним значаја организације у савременом свету, а посебно у производним предузећима, као и развијање способности критичке оцене постојећих и дизајнирања нових организационих структура.			
Исход предмета			
Студенти су оспособљени за квалитативно и квантитативно прилагођавање организационим променама приликом обликовања организационе структуре пословних система, што се огледа у промени односа између појединих елемената, али и у промени квалитета сваког појединог елемента. Студенти стичу знања која омогућавају и олакшавају решавање практичних задатака управљања организацијом и стичу вештине које омогућавају да као менаџери буду успешани и компетентни да разумеју, предвиде и контролишу понашање организационих система и да га обликују у смеру остваривања пројектованог циља организације. Студенти су оспособљени за управљање конфликтима у организацији, поседују технике и вештине мотивисања и одлучивања у различитим економским ситуацијама пословног субјекта.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
Наука о организацији: настанак, порекло, фактори, историјски развој, дефиниције; Предузеће као организациони систем; Облици организације тржишне привреде; Организациона структура предузећа; Производни систем и теорија производних циклуса; Средства за производњу, типови производње и производни капацитети; Развој производно пословних система; Методе стратегијског планирања производње; Савремени видови индустријске производње; Реинжињеринг пословних процеса.			
<i>Практична настава</i>			
Предмет, методе и циљеви науке о организацији односа са сродним научним дисциплинама; Структура производно пословних система и организационе промене; Набавна, производна, продајна, финансијска, развојна, маркетинг и функција општих послова; Управљање залихама, унутрашњи транспорт, распоред машина, складиштење; Пословна етика, пословна политика, организациона култура.			
Литература			
Стошић Михајловић, Љ. (2022). <i>Организација производно пословних система</i> , уџбеник, Академија техничко-васпитачких струковних студија, Ниш - уџбеник			
Сајферт, З. (2003). <i>Производно пословни системи</i> , „Михајло Пупин“, Зрењанин.			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 30	Практична настава: 30	
Методе извођења наставе			
Предавања се изводе комбинованом методом (<i>ex cathedra / case study</i>). Теоријски наставни садржај излаже се методом <i>ex cathedra</i> уз подршку рачунарских презентација. Делом, настава се изводи <i>case study</i> методом, односно <i>анализом</i> карактеристичних случајева и примера који допуњују теоријски садржај. Семинарски рад је обавезан за све студенте. Теме семинарских радова обрађују теоријски садржај уз обавезна практична истраживања.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	10
практична настава	5	усмени испит	20
колоквијум-и	45	.....	
семинар-и	10		

Студијски програм: Економија и предузетништво			
Назив предмета: Органска производња			
Наставник/наставници: др Јелена С. Марковић, проф.с.с. , Дејан Д. Стаменковић			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: нема			
Циљ предмета			
Проширивање и стицање нових знања из области органске производње и њеном значају.			
Исход предмета			
Боље разумевање и лакше савлађивање уже стручних наставних дисциплина, из органске производње која је базира на високом поштовању еколошких принципа путем рационалног коришћења природних ресурса, употребе обновљивих извора енергије, очувања природне разноликости и заштите животне средине.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
Увод и историјски развој органске производње. Појам и дефиниција органске производње, Принципи органске производње, Агроеколошке основе органске производње, Припрема земљишта у органској производњи, Органска биљна производња (ратарска, повртарска и воћна), Органска сточарска производња, Органска производња меса и млека, Органска производња и биодиверзитет, Сертификација, контрола и инспекција у органској пољопривредној производњи, Економски аспекти органске производње, Примена стандарда ISO 9000 и HACCPa у органској производњи, Нови трендови у органској производњи, Органска производња – могућности, стање и перспективе у Србији, Законске регулативе у органској производњи			
<i>Практична настава</i>			
Подстицаји у органској производњи, Примена нових метода у органској производњи, Узорковање земљишта у органској производњи, Узорковање биљних култура у органској производњи, Узорковање животиња у органској производњи. Одређивање параметара квалитета у органској производњи, Утицај еколошких фактора на органску производњу, Посета газдинствима која се баве органском производњом.			
Литература			
1. ПРАВИЛНИК о контроли и сертификацији у органској производњи и методама органске производње "Службени гласник РС", број 95 од 3. јула 2020, 24 од 19. марта 2021.			
2. Мирецки Н., Мирецки С., Латиновић Н., Гаџо Д., и сарад. Органска производња, Биотехнички факултет Подгорица, Универзитет Црна Гора, 2014.год.			
3. Ковачевић Д., Ољача С., Органска пољопривредна производња, Пољопривредни факултет Београд, Универзитет, 2005.			
4. Марија Калентић, Емилија Стефановић, Ивана Симић, Улрицх Маерз, Органска пољопривреда у Србији, Национална асоцијација за органску производњу „Serbia organica", Београд, 2014			
5.. Mirecki, N., W ehinger, T., Jaklič, M., i sar. Priručnik za organsku proizvodnju za poljoprivredne proizvođače. Food and Agriculture Organization of the United Nations (FAO). ISBN 978-9940-606-01-5. Biotehnički fakultet Podgorica, 2011.			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 30	Практична настава: 30	
Методе извођења наставе			
Метода усменог излагања, метода разговора и метода демонстрације, интерактивност на часу.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	5	усмени испит	30
колоквијум-и (2)	50	.....	
семинар-и	5		

Студијски програм: Економија и предузетништво			
Назив предмета: Основи заштите животне средине			
Наставник/наставници: др Јована А. Џољић			
Статус предмета: Обавезни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: нема			
Циљ предмета			
СТИЦАЊЕ основних знања из области екологије и заштите животне средине; упознавање са начинима и ефектима деловања еколошких фактора на живе организме, облицима и последицама загађивања животне средине.			
Исход предмета			
Оспособљавање студента да разумеју и схвате основне принципе екологије и заштите животне средине, утицај еколошких фактора на биоту, значај структуре и функционисања екосистема. Сечена знања омогућиће им да разумеју и препознају последице загађења и угрожавања животне средине, као и на аспекте њене заштите. Такође, биће упознати са актуелним и најзначајнијим еколошким кризама у свету, као и са Циљевима одрживог развоја и Агендом 2030.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
Основни концепти у екологији и заштити животне средине. Сфере животне средине. Јединка и екосистем као објекти истраживања у екологији (појмови: еколошка валенца, животна форма, еколошка ниша, популација). Екосистем – састав, структура и функционалност. Нивои организације еколошких система. Биодиверзитет. Абиотички и биотички еколошки фактори. Енергија у екосистему. Кружење материје и биогеохемијски циклуси. Распрострањеност екосистема на Земљи (зонобиом). Ресурси и конзервација. Климатске промене. Угрожавање сфера животне средине и последице. Национална и међународна легислатива, Агенда 2030 и циљеви одрживог развоја.			
<i>Практична настава</i>			
Практична настава обухвата вежбе из јединица теоријске наставе, студије случаја као и израду семинарских радова из одређених јединица. Студијски и истраживачки рад се узимају и за учешће у пројектима и програмима АТВСС који су у вези са екологијом и заштитом животне средине.			
Литература			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Ђарамати, А. Ш., Веселиновић, С., Д., Гржетић, А. И, Марковић, А. Д. (2008). <i>Животна средина и њена заштита</i>, Књига I, Универзитет Сингидунум. Факултет за примењену екологију – Футура. Београд. 2. Лакушић, Д., Шинжар-Секулић, Ј., Ракић, Т. & Сабовљевић, М. (2015). <i>Основи екологије</i>. Универзитет у Београду. Биолошки факултет. Београд. 3. Лакићевић, М. (2023). <i>Животна средина и екологија предела</i>. Универзитет у Новом Саду, Пољопривредни факултет, Нови Сад 4. Стевановић, М. Б., & Јанковић, М., М. (2001). <i>Екологија биљака са основама физиолошке екологије биљака</i>. ННК. Београд. 5. Амиџић, Ј. (2020). <i>Очување биодиверзитета</i>. Универзитет Сингидунум. Београд 6. Алексић, Ј., & Ђорђевић, С. (ед.) (2014). <i>Примењена екологија</i>. Министарство пољопривреде и заштите животне средине, Универзитет Сингидунум, Факултет за примењену екологију, Фондација за еколошке акције <i>Green Limes</i>, Београд. 7. Džoljić, J. (2017). <i>Change detection in vegetation cover and size of urbanized zones at UNESCO Biosphere Reserve “Golija - Studenica”, Serbia. Master thesis</i>. CIHEAM-Mediterranean Agronomic Institute of Chania (MAICh), Chania, Crete, Greece. 8. Џољић, Ј. (2017). <i>Савремене методе праћења радионуклида и осталих параметара стања животне средине у функцији оптималног управљања заштићеним подручјима Пчињског округа. Докторска дисертација</i>. Факултет за екологију и заштиту животне средине, Универзитет „Унион-Никола Тесла”, Београд, Србија. 			
Број часова/активне наставе	Теоријска настава: 30	Практична настава: 30	
Методе извођења наставе			
Комбиновано, интерактивна настава са решавањем примера, коришћење конвенционалних и дигиталних алата, самостални истраживачки рад.			
Оценазнања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	усмени испит	30
практична настава	15		
колоквијум–и	30		
семинарски рад	20		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			

Студијски програм : Економија и предузетништво			
Назив предмета : Пословна култура и етика			
Наставник/наставници : др Милица С. Станковић, Наташа Ј. Димитријевић			
Статус предмета : Обавезни			
Број ЕСПБ : 6			
Услов : Нема			
Циљ предмета Стицање знања о пословној култури и етици и корпоративној друштвеној одговорности. Упознавање са етичким проблемима и дилемама и начинима њиховог решавања. Разумевање и процена организационих утицаја на етичке одлуке. Разумевање међукултурних варијација и сличности у организационим праксама корпоративне друштвене одговорности и пословне етике.			
Исход предмета Студенти ће стећи знање о пословној култури и етици, али и развити вештине идентификације, анализе и решавања етичких дилема у пословном окружењу. Студенти ће бити оспособљени за унапређење квалитета пословања заснованог на развоју и неговању пословне културе, пословне етике и пословне комуникације, уз разумевање моралне стране живота и рада и разрешавање моралних дилема.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Увод у пословну културу и етику; Значај пословне етике; Развој пословне етике; Етичке вредности и принципи; Етичке дилеме; Друштвена одговорност и пословна етика; Одрживи развој као кључни циљ пословне етике; Класификација етичких норми; Препознавање неетичног понашања у пословању; Утицај економских процеса на пословни морал; Актуелни проблеми у пословној етици; Интернационализација пословања и међународна пословна етика; Глобализација и пословни морал; Етички принципи у различитим културама. <i>Практична настава</i> Примена пословне културе и етике у различитим функцијским подручјима пословања; Утицај пословне етике на управљање квалитетом предузећа; Етика менаџмент консалтинга; Етички приступ у финансијском менаџменту предузећа; Пословна етика у кадровском менаџменту; Етика у маркетинг комуникацији; Пословна етика и заштита животне средине; Анализа различитих моралних дилема и етичких недоумица; Значај корпоративне културе за пословну етику; Етичке норме професионалног понашања; Политика и култура фирме. Организациона култура и пословна етика; Етика у различитим пословним ситуацијама; Етички кодекс; Утицај личних вредности на пословни етички програм			
Литература 1. Павловић, Н. (2016). Пословна култура и етика, Универзитет у Крагујевцу, Факултет за хотелијерство и туризам, Врњачка Бања 2. Цвијановић, Д., Михаиловић, Б., Пејановић, Р. (2012). Пословна етика и комуницирање, Институт за економику пољопривреде, Београд 3. Langley, Q. (2020). Business and the Culture of Ethics, Business Expert Press.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 30	Практична настава: 30
Методe извођења наставе Усмeна излагања, дискусије и дебате, интерактивна предавања и вежбе, презентације семинарских радова, анализа студија случаја.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	30
практична настава	5	усмени испит	
колоквијум-и	45	.....	
семинар-и	10		

Студијски програм: Економија и предузетништво			
Назив предмета: Познавање робе			
Наставник/наставници: Др Љиљана М. Ђорђевић, проф.с.с.			
Статус предмета: Обавезни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Нема			
Циљ предмета			
Циљ предмета Познавање робе је да студенту на основним струковним студијама пружи знања о свим значајним врстама роба, са нагласком на опасне материје, о њеним физичким, хемијским и другим особинама и могућим променама у процесу транспорта, негативном утицају на оператере, остале учеснике у саобраћају и животну средину у току процеса транспорта, и националним и међународним прописима везаним за транспорт робе и опасних материја.			
Исход предмета			
Оспособљавање студента да у зависности од врсте робе и њених физичких, хемијских и других карактеристика оптимизује транспорт робе у делу који се односи на начин транспорта и одабир транспортног средства, да користећи стечена знања превентивно делује на све учеснике у саобраћају и животну средину и да разуме и примени националне и међународне правне регулативе и стандарде који се односе на робу у транспорту (закони, директиве, правилници).			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
Увод. Подела и класификација робе. Квалитет робе и његово одређивање. Стандарди и стандардизација. Амбалажа и паковање робе. Транспорт и складиштење робе. Опасне материје у транспорту. Технологија воде. Енергетика и енергетски извори. Производи хемијске индустрије. Пластичне масе. Агрохемијски производи. Метали и производи металургије. Важнији производи индустрије метала. Дрво и производи од дрвета. Производи од текстила. Производи од коже и крзна. Пољопривредно-прехрамбени производи.			
<i>Практична настава</i>			
Физичке, хемијске и остале карактеристике робе. Карактеристике опасних материја. Одређивање квалитета робе. Амбалажа, паковање, транспорт и складиштење робе. Ознака на роби и транспортним средствима. Национална и међународна законска регулатива у транспорту робе.			
Литература			
<ol style="list-style-type: none"> 1. М. Влаховић, И. Танацков, „Познавање робе“, ИП ВИША КЊИГА, Београд, 2005. 2. Д. Шпагнут, „Технолошке особине робе у транспорту“, Саобраћајни факултет, Универзитета у Београду, 1983. 3. Т. Лекић, М. Влаховић, М. Јанчетовић-Атанасовска, „Роба и технолошки развој“, Савремена администрација, Београд, 1992. 4. Љ. Ђорђевић, „Познавање робе са технологијом“, Висока школа примењених струковних студија, Врање, 2018. 5. Д. Виторовић, „Хемијска технологија“, Научна књига, Београд, 1990. 6. UNECE, „Европски споразум о међународном друмском превозу опасне робе (АДП), УН, 2017. 			
Број часова	активне наставе	Теоријска настава: 30	Практична настава: 30
Методe извођења наставе			
Комбиновано, интерактивна предавања и вежбе са решавањем примера коришћењем конвенционалних и дигиталних средстава.			
Оценазнања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	усмени испит	30
практична настава	15		
колоквијум–и	50		
семинар–и	-		

Студијски програм: Економија и предузетништво
Назив предмета: Предмет завршног рада
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 4
Услов: Положени испити
<p>Циљеви завршног рада</p> <p>Предмет завршног рада има за циљ дефинисање и истраживање практичних проблема у области економије и предузетништва, прикупљање релевантне литературе и припрему студента за израду и одбрану завршног рада.</p>
<p>Очекивани исходи</p> <p>Предмет завршног рада оспособљава студенте да самостално обављају истраживање у области економије и предузетништва. Студенти су оспособљени да уоче проблем истраживања и уз примену одговарајуће литературе дефинишу методе и технике истраживања ради добијања резултата, њихове анализе и доношења одлуке о могућим решењима проблема.</p>
<p>Општи садржаји</p> <p>Избор фирме или институције у којој се врши истраживање; анализа макроекономских показатеља; идентификација практичног проблема у одабраној фирми или институцији; прикупљање неопходних података; анализа добијених података; дефинисање прелиминарног решења проблема истраживања уз консултације са наставником.</p>
<p>Методе извођења</p> <p>Менторски рад, консултације, самостални истраживачки рад студента.</p>
<p>Оцена (максимални број поена 100)</p> <p>Припрема истраживања: 50 поена Излагање нацрта истраживања: 50 поена</p>

Студијски програм : Економија и предузетништво			
Назив предмета : Предузетничка економија			
Наставник/наставници : др Милица С. Станковић, Наташа Ј. Димитријевић			
Статус предмета : Обавезни			
Број ЕСПБ : 6			
Услов : Нема			
Циљ предмета Упознавање студената са основним економским категоријама и законитостима, макроекономским значајем предузетништва и микроекономским принципима. Разумевање међуодноса између предузетништва и економије у целини. Указивање студентима на значај предузетништва за дугорочни просперитет економије и друштва. Развој економског промишљања при покретању предузетничких подухвата и управљању предузећем.			
Исход предмета Развој предузетничког духа и предузетничких вештина код студената уз практично оспособљавање студената да стварају предузетничке организације и управљају њима у складу са економским принципима. Студенти ће бити оспособљени да протумаче токове економских процеса који се одвијају између предузећа-државе-екстерног окружења и открију могући утицај макроекономских агрегата на стање економије и пословну активност предузећа.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Детерминисање предузетништва и предузетничке економије; Макроекономски значај предузетништва; Микроекономски принципи; Типови и структура тржишта; Финансирање и економски рацији пословања; Економски раст и предузетништво; Институционална подршка предузетништву; Ефикасност и конкурентност предузећа; Препознавање предузетничке шансе; Покретање нових пословних подухвата; Стварање предузетничке организације; Развој предузетничке културе; Улога предузетника у креирању вредности; Анализа могућих извора финансирања новог посла; Иновирање у функцији повећања конкурентности <i>Практична настава</i> Природа и значај предузетништва; Карактеристике предузетника; Предузетнички процес; Проналажење и оцена идеје за нови посао; Анализа изводљивости новог посла; Избор стратегије уласка у посао и избор правне форме; Подршка развоју предузетништва у раној фази и у фази раста; Crowdfunding; Стратешко предузетништво; Женско предузетништво; Интернет предузетништво; Породично предузетништво; Корпоративно предузетништво; Социјално предузетништво; Интернационално предузетништво			
Литература 1. Ивановић-Ђукић, М., Радосављевић, М. (2018). Предузетнички процес, Економски факултет, Ниш. 2. Грозданић Р., Радојчић М., Весић Ј. (2006). Економија предузетништва, Технички факултет, Чачак. 3. Parker, S. (2009). The Economics of Self-employment and Entrepreneurship. Cambridge University Press.			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 30		Практична настава: 30
Методе извођења наставе Метода усменог излагања, метода разговора и метода демонстрације.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	30
практична настава	5	усмени испит	
колоквијум-и	45	.....	
семинар-и	10		

Студијски програм : Економија и предузетништво			
Назив предмета: Предузетништво			
Наставник/наставници: др Бранислав Т. Станисављевић			
Статус предмета: Обавезни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Нема			
Циљ предмета			
Упознавање студената са процесом развоја предузетничких идеја и њеном оценом кроз бизнис план, као и адекватним начинима њихове презентације будућим корисницима, пословним партнерима, финансијерима и запосленима. Савладавање методологије израде бизнис планова и вредновања различитих пословних алтернатива			
Исход предмета			
Оспособљавање студената за комплексност креирања и управљања развојем предузетничког бизниса и решавање конкретних предузетничких задатака у пракси			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
Појам и улога предузетништва, Корелација менаџмента и предузетништва, Конципирање предузетничког бизниса, Планирање конципираног бизниса, Појам и садржај бизнис плана, Реализација планираног бизниса, Валоризација реализованог бизниса, Предузетничке стратегије			
<i>Практична настава</i>			
Извори предузетничких идеја, Извори финансирања предузетничких идеја, Оцена ефективности конципираног бизниса, Примена методологије израде бизнис плана за предузетнички бизнис, Израда делова бизнис плана на конкретним примерима.			
Литература			
1. Станисављевић Б.: Предузетништво, Скрипта, ВШПСС, Врање, (2008)			
2. Радовановић Т.: Управљање предузетнишвом, Фам, Нови Сад, (2004)			
3. Стојановић Ж.: Предузетништво, СНБ, Ниш, (2000)			
4. Авлијаш Р., Авлијаш Г.: Предузетништво, Универзитет сингидунум, Београд, (2013)			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 45	Практична настава: 30	
Методе извођења наставе			
Метода усменог излагања, метода разговора и метода демонстрације.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	<i>10</i>
практична настава	5	усмени испт	<i>20</i>
колоквијум-и	45	.....	
семинар-и	10		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			
*максимална дужна 2 странице А4 формата			

Студијски програм : Економија и предузетништво			
Назив предмета: Припрема производње			
Наставник/наставници: сци Дамјан М. Станојевић			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: нема			
Циљ предмета			
Развијање напредних стручних знања из домена планирања и припреме процеса производње . Образовање за примену метода, техника и софтверских алата у планирању и припреми производње. Овладавање теоријским знањима из области припреме и управљања производњом. Обука за пројектовање технолошких процеса и решавање изолованих технолошких проблема. Примена метода планирања и распореда у различитим врстама производње.			
Исход предмета			
Студент ће моћи описати главне функције припреме производње и њихове темељне задатке, описати техно-економско вредновање различитих варијанти технолошких поступака и припадајућих полазних материјала, описати техничку, технолошку и оперативну документацију, објаснити значај управљања производњом кроз активности планирања, распоређивања и праћења производње, објаснити значај оперативне припреме, радног налога, лансирања, капацитета и приоритета, самостално решавати проблеме планирања производње применом линијских и мрежних дијаграма.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
Дефиниција производног и технолошког састава. Дефиниција производног и технолошког процеса. Задаци оперативне припреме рада у предузећу. Ток материјала у производном процесу. Основни елементи технолошког процеса (операција, сложени захват, захват). Основни концепти и ток информација и документације у производном предузећу. Значај припреме производње у различитим типовима производних предузећа. Послови и активности припреме производње. Техничка документација. Технолошка припрема производње. Опис технолошког процеса. Фактори утицаја на технолошки процес и приступи пројектовању технолошких процеса. Избор полазног материјала. Утврђивање редоследа технолошких операција и технолошких поступака. Избор машина за обраду и алата. Одређивање базних површина. Избор параметара обраде. Прорачун временских норми. Технолошка документација. Припрема алата. Припрема материјала. Одређивање оптималне величине серије и израчунавање цене коштања производа.			
Методe планирања производње (линијски дијаграми, технике мрежног планирања, методe оперативног истраживања...). Врсте и методe производње. Оперативна припрема. Покретање производње, планирање производње, методe и модели планирања, приоритети, капацитет и буџет капацитета. Праћење производње/услуга и контролинг. Модели управљања залихама материјала у појединачној, серијској и континуираној производњи.			
<i>Практична настава</i>			
Анализа обратка. Анализа величине серије. Одређивање тока технолошких операција. Детаљна разрада технолошких операција. Норматив основног и помоћног материјала. Процент искоришћења материјала. Шема технолошког формирања - Одређивање потребног времена за израду производа. Анализа и планирање тражње; међузависност цена и потенцијалне тражње; Примери метода анализе временских серија у предвиђању тражње. Анализа и планирање утрошака и трошкова; Модели планирања понуде; Анализа и планирање пословних резултата посматраног произвођача. Анализа и планирање капацитета практични примери. Планирање потребног броја производних радника; Метода распоређивања послова на машине и извршиоце; Анализа и планирање алата; Планирање адекватне количине и времена замене алата. Одређивање дужине трајања оперативног периода и оптималног обима производње; Терминирање, анализа производног процеса производње производа у великом обиму (серији): узастопно, паралелно и комбиновано терминирање; Коефицијент протока. Методe решавања проблема редоследа и распореда; Технике мрежног планирања.			
Литература			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Н.Милеуснић, „Планирање и припрема производње”, ФОН-Београд 2. Омербеговић-Бијеловић, Ј. „Планирање и припрема производње и услуга – у Excelu”, ФОН-Београд 3. Мајданчић, Н.; Лујић, Р.; Матичевић, Г.; Шимуновић, Г.; Мајданчић, И.: Управљање производњом, Свеучилиште у Осијеку, Стројарски факултет, Славонски Брод, 2001. 			
Број часова	активне наставе	Теоријска настава: 30	Практична настава: 30
Методe извођења наставе			
Методa усменог излагања, методa разговора и методa демонстрације.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	30
практична настава	5	усмени испт	
колоквијум-и	40	.....	
семинар-и	20		

Студијски програм : Економија и предузетништво			
Назив предмета: Производни инжењеринг			
Наставник/наставници: др Слободан Стефановић, Милош Д. Николић			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Нема			
Циљ предмета			
СТИЦАЊЕ ЗНАЊА ЗА ПРАЋЕЊЕ ТОКОВА МАТЕРИЈАЛА И ИНФОРМАЦИЈА. УПОЗНАВАЊЕ СА ОСНОВНИМ ДОКУМЕНТИМА У ПОСЛОВАЊУ. УПОЗНАВАЊЕ СА ERP РЕШЕЊИМА. УПРАВЉАЊЕ ЕЛЕКТРОНСКИ ОДЛОЖЕНИМ ДОКУМЕНТИМА. ЕКОНОМЕТРИЈСКЕ АНАЛИЗЕ И РАЗВРСТАВАЊЕ ТРОШКОВА. ПРЕТСТАВЉАЊЕ ЗНАЊА ПОМОЋУ ВЕШТАЧКЕ ИНТЕЛИГЕНЦИЈЕ. ПРОЈЕКТОВАЊЕ ТЕХНОЛОШКОГ ПРОЦЕСА ПОМОЋУ РАЧУНАРА.			
Исход предмета			
Оперативно руковођење токовима материјала и информација као и технолошким процесима			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
Систем, процес, производ и производња. Системи и процеси у индустрији. Основе производних система. Основни токови производних система. Структура и следљивост докумената. Упознавање са ERP решењима. Увођење DMS система. Процес производње. Пројектовање технолошког процеса. Економетријске анализе и разврставање трошкова. Развој производне информационе технологије. Претстављање знања помоћу вештачке интелигенције. Пројектовање технолошких процеса помоћу рачунара. Основе fuzzy система. Развој пројектовања система квалитета			
<i>Практична настава</i>			
Вежбе обухватају интерактивну обраду примера производног инжењеринга. Студенти у мањим групама раде конкретан пројектни задатак који за циљ има примену стеченог знања.			
Литература			
1. Б. Бабић, Пројектовање технолошког процеса, Машински факултет, Београд, 2000. 2. Р. Антић, Технолошки системи, Висока школа примењених струковних студија, Врање, 2011.			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 30	Практична настава: 30	
Методe извођења наставе			
Метода усменог излагања, метода разговора и метода демонстрације.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	
практична настава	5	усмени испт	30
колоквијум-и	50	.....	
семинар-и	10		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			
*максимална дужна 2 странице А4 формата			

Студијски програм: Економија и предузетништво			
Назив предмета: Рачуноводство			
Наставник: др Владимир В. Костић			
Статус предмета: Обавезни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Нема			
Циљ предмета <p>Стицање потребних знања из области рачуноводственог законодавства и међународних рачуноводствених стандарда и њихова примена у пракси као и приказ значаја рачуноводства као пословне дисциплине у савременим условима. Приказ инструментата двојног књиговодства и осталих структурних делова рачуноводства обухватајући пословне догађаје у производним и трговинским пословним субјектима, а у циљу израде сета финансијских извештаја, као продуката рачуноводства.</p>			
Исход предмета <p>Студенти ће бити упознати са рачуноводственим планирањем, анализом и контролом, кроз прикупљање, обраду и приказивање података о пословању организације и реалну процену могућег кретања пословних промена. Студенти ће овладати знањима из области Рачуноводства и бити оспособљени за самостална истраживања у поменутој области, а све у циљу пружања подршке у процесима доношења економских одлука.</p>			
Садржај предмета <p><i>Теоријска настава:</i> Увођење у двојно књиговодство, Биланси, Рачуни, Књиговодствена документа, Пословне књиге, Контни оквир, Инвентарисање, Закључивање пословних књига, Методологија финансијског рачуноводства, Основна средства, Материјал, недовршена производња и готови производи, Роба, Потраживања, Новчана средства, Капитал, Дугорочна резервисања, Обавезе, Расходи, Приходи, Финансијски резултат, Финансијска анализа.</p> <p><i>Практична настава:</i> Конкретни примери вођења пословних књига, двојног књиговодства и решавање задатака финансијског рачуноводства.</p>			
Литература <ol style="list-style-type: none"> 1. Ј, Крстић., М, Јездимировић., Т, Ђукић(2019) , Финансијско рачуноводство, Економски факултет, Ниш. 2. Г, Мрдак. (2007),<i>Рачуноводство и пословна анализа</i>, ВШПСС, Врање, 3. Ј, Крстић., Т, Ђукић(2018), Збирка задатака из финансијског рачуноводства, Економски факултет, Ниш. 			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 45	Практична настава: 45	
Методе извођења наставе Комбинована, Метода усменог излагања, метода разговора и метода демонстрације.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	30
практична настава	5		
колоквијум–и	45		
семинар–и	10		

Студијски програм: Економија и предузетништво			
Назив предмета: Саобраћај и животна средина			
Наставник: др Гордана Љ. Богдановић, проф.с.с., Радмила С. Стевановић			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Нема			
Циљ предмета			
СТИЦАЊЕ ЗНАЊА О САОБРАЋАЈУ И ЖИВОТНОЈ СРЕДИНИ, УТИЦАЈУ ПОЛУТАНАТА И БУКЕ НА ЧОВЕКА, И МЕРАМА ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ.			
Исход предмета			
Студенти треба да се упознају и савладају проблематику везе саобраћаја и животне средине у односу на саобраћајне системе, очувања и унапређивања животне средине уз примену и спровођење светских стандарда квалитета и заштите животне средине, и дефинисања управљачких мера заштите животне средине од саобраћаја и мониторинг.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
<i>Увод. Биосфера. Загађивање и заштита атмосфере. Порекло и механизми формирања честица угљеника (чађи) и несагорелих угљоводоника током сагоревања у дизел моторима. Гасне неотровне и отровне компоненте као продукти сагоревања у ОТО мотору. Законски регулатива и нормативи. Решења за смањење количине формираних токсичних компоненти. Загађивање и заштита хидросфере. Загађивање и заштита земљишта. Бука и мере заштите од буке. Мониторинг и заштита животне средине. Мере и активности у заштити животне средине.</i>			
<i>Практична настава</i>			
<i>Узорковање ваздуха за анализу. Аналитичка метода за одређивање сумпор–диоксида у ваздуху. Одређивање чађи. Одређивање садржаја седиментне прашице у ваздуху. Одређивање садржаја угљен–монооксида у ваздуху. Методе за одређивање садржаја токсичних компоненти у издувним гасовима. Мерење димности издувних гасова дизел мотора – метода апсорпције светлости. Мерење димности издувних гасова дизел мотора – метода филтрирања. Термогравиметријска метода за одређивање честица у издувним гасовима дизел мотора. Метода екстракције за одређивање честица у издувним гасовима дизел мотора. Одређивање тешких метала применом ААС.</i>			
Литература			
1. Д. Николић, Г. Богдановић-Душановић, А. Миленковић-Анђелковић, Н. Димитријевић, Н. Јањић: „Загађивање средине издувним гасовима”, Висока школа примењених струковних студија, Врање, 2010, ISBN 978-86-6027-039-1, COBISS.SR-ID 173045516.			
2. Г. Богдановић-Душановић, Д. Николић, Н. Манојловић, А. Миленковић-Анђелковић: „Екологија – узроци и последице загађивања животне средине”, Висока школа примењених струковних студија, Врање, 2010, ISBN 978-86-6027-053-7, COBISS.SR-ID 174922508.			
3. Г. Богдановић: „Практикум из екологије и заштите животне средине, Висока школа примењених струковних студија, Врање, 2017.			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 30	Практична настава: 30	
Методе извођења наставе			
Метода усменог излагања, метода разговора, метода семинарских радова и метода демонстрације.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	
практична настава	5	усмени испит	30
колоквијум-и	50	.....	
семинар-и	10		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			
*максимална дужна 2 странице А4 формата			

Студијски програм : Економија и предузетништво			
Назив предмета: Спољнотрговинско пословање			
Наставник/наставници: др Владимир В. Костић			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Нема			
Циљ предмета			
СТИЦАЊЕ ТЕОРИЈСКИХ И ПРАКТИЧНИХ ЗНАЊА ВЕЗАНИХ ЗА МЕЃУНАРОДНО ПОСЛОВАЊЕ, СА ФОКУСОМ НА СПОЉНОТРГОВИНСКО ПОСЛОВАЊЕ И ИЗУЧАВАЊЕ ПРОБЛЕМАТИКЕ СПОЉНОТРГОВИНСКОГ ПОСЛОВАЊА У САВРЕМЕНИМ УСЛОВИМА. УПОЗНАВАЊЕ СА УЧЕСНИЦИМА У СПОЉНОТРГОВИНСКОМ ПОСЛОВАЊУ, ДОКУМЕНТИМА И ФАЗАМА РЕАЛИЗАЦИЈЕ СПОЉНОТРГОВИНСКИХ ПОСЛОВА.			
Исход предмета			
Оспособљеност студената за познавање токова међународне размене. Студенти ће стећи знања из домена спољнотрговинског пословања и компанија које се баве спољнотрговинским пословањем, те стечена знања могу лако применити на конкретне примере у пословној пракси.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
Појам и место спољне трговине у националној привреди; Светско тржиште и фактори од утицаја на спољну трговину; Спољнотрговинска мрежа; Документа у спољнотрговинском послу; Организовање спољнотрговинских послова; Спољнотрговинска политика и трговинска размена; Царински систем; Међународне трговинске институције; Специфична међународна тржишта као инструмент спољне трговине; Електронска технологија и спољнотрговински послови; Савремена пракса у погледу спољнотрговинског пословања; Транснационалне компаније; Аукције и берзе; Могућности домаћих привредних субјеката у међународном трговинском пословању; Сложени спољнотрговински послови;			
<i>Практична настава</i>			
Специфичности спољнотрговинског посла; Директно уговарање спољнотрговинских послова; Индиректно уговарање спољнотрговинских послова; Непосредни учесници у спољнотрговинском послу; Посредни учесници у спољнотрговинском послу; Међународна шпедиција; Улога пословних банака у спољнотрговинском послу; Улога осигуравајућих друштава у спољнотрговинском послу; Државне и недржавне институције од значаја за спољну трговину; Светска трговинска организација; Ризици у спољнотрговинском послу; Преговарање у спољнотрговинском послу; Извоз робе; Увоз робе; Извоз и увоз услуга.			
Литература			
1. Козомара, Ј. (2018). Основе међународног пословања, Економски факултет Београд			
2. Бјелић, П. (2018). Међународна трговина, Економски факултет Београд			
3. Ракита, Б., Марковић, Д. (2019). Међународни бизнис и менаџмент, Економски факултет Београд			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 45	Практична настава: 45
Методe извођења наставе			
Метода усменог излагања, метода разговора, метода семинарских радова и метода демонстрације.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	30
практична настава	5		
колоквијум-и	45		
семинар-и	10		

Студијски програм: Економија и предузетништво			
Назив предмета: Стратегија инвестиција			
Наставник: др Гордана М. Мрдак			
Статус предмета: Обавезни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Нема			
Циљ предмета			
Упознавање студената са принципима и стратегијом оправданог инвестирања, са изработом инвестиционог елабората, ризиком и неизвесношћу у условима транзиције и одрживог развоја.			
Исход предмета			
Оспособљавање студената за препознавање и анализу оправданости улагања у отежаним условима транзиције.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава:</i>			
1. Увод, појам, разговор, информација, порука, публицитет, пропаганда, јавно мњење			
2. Практични примери бонтона, симулација			
3. Појам комуникацијске основе и функције тржишта			
4. Примери пословних комуникација у различитим секторима привреде			
5. Повезаност маркетинга и тржишних комуникација			
6. Примери пропаганде у тржишном комуницирању			
7. Предметна пракса: мас медији (ТВ, штампа, радио, телефон, филм и биоскоп)			
8. Методе комуникацијских контаката			
9. Средства тржишног комуницирања- примери из праксе			
10. Приступ понашању потрошача, детерминанте понашања потрошача			
11. Потребности потрошача и њихово понашање, врсте потреба, карактер потреба			
12. Веза између понуде, тражње, потрошње и понашања потрошача			
13. Понашање потрошача у структури пословне комуникације			
14. Предузетничка филозофија, теоријско осмишљавање веза, проблеми комуницирања			
15. Тржишни амбијент, предузетништво, менаџмент у пословним комуникацијама			
<i>Практична настава</i>			
<i>Конкретна израда бизнис планова појединачно, Тимски урадити виртуелни инвестициони елаборат за веће пројекте, Извршити статичку и динамичку анализу студије оправданости и Претходне студије оправданости, Финансијска оцена елабората, Динамизирање статичких критеријума, Дисконтовање.</i>			
Литература			
1. Г.Мрдак: <i>Стратегија инвестиција и развоја</i> , ВШПСС, Врање, 2009.			
2. П. Јовановић: <i>Управљање инвестицијама</i> , Београд, 2003.			
3. Stanyer, P., <i>Guide to investment strategy</i> , The Economist, 2014.			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 45	Практична настава: 45	
Методе извођења наставе			
Метода усменог излагања, метода разговора, метода графичких радова и метода демонстрације			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	5	усмени испит	30
колоквијум–и	40		
семинар–и	15		

Студијски програм: Економија и предузетништво	
Назив предмета: Стручна пракса	
Наставник: др Бранислав Т. Станисављевић	
Статус предмета: Обавезни	
Број ЕСПБ: 3	
Услов: Нема	
Циљ Стручна пракса има за циљеве да студентима омогући: повезивање стечених теоријских знања са пословном и производном праксом у радним организацијама односно обављањем послова у пословним системима, непосредно или посредно сагледавање функционисања појединих подсистема и целине система производње и услуга, стицање практичних искустава у амбијенту где ће делимично или потпуно остварити професионалну каријеру.	
Очекивани исходи Студенти ће се упознати са практичним решењима појединих задатака из области економије и предузетништва. Са циљем стицања увида у решавање појединих практичних проблема, студенти ће обављати одговарајуће послове у предузећима, те сагледавати макроекономске показатеље и микроекономска кретања. Уз стручну помоћ и анализирање прикупљених података и информација, студенти ће сагледавати и усвајати процедуре за решавање конкретних задатака.	
Садржај стручне праксе Организација и вођење фирме; Планирање и припрема пословања производних и услужних организација; Ток сировина, материјала, енергије и информација у случају да се ради о производном систему; Ток информација, средстава транспорта и робе у случају да се ради о трговинској или услужној делатности; Техничка и документациона подршка реализацији делатности; Прилагођавање средстава унутрашњег организовања проширењу капацитета фирме; Анализа новчаних токова и праћење финансијских промена; Ток и обрада рачуноводствено финансијске документације; Анализа, синтеза и предвиђање решења из области економије и предузетништва; Овладавање методама, поступцима и процесима истраживања из области развоја производа, тржишта, производње, организације; Развој комуникационих способности и спретности у области вербалног, невербалног и писменог комуницирања; Поштовање етичког кодекса менаџера; Решавање конкретних проблема из области економије и предузетништва.	
Број часова	90
Методе извођења наставе Менторски, интерактивно, практично, демонстративно.	
Оцена знања (максимални број поена 100) Редовност похађања и активно учешће у раду: 10 поена. Дневник стручне праксе (инжењерски пројектни задатак): 60 поена. Одбрана Дневника стручне праксе: 30 поена.	

Студијски програм : Економија и предузетништво			
Назив предмета: Тржиште, трошкови и цене			
Наставник/наставници: др Љиљана Стошић Михајловић			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: нема			
Циљ предмета			
СТИЦАЊЕ ЗНАЊА ИЗ ОБЛАСТИ МЕЃУЗАВИСНОСТИ ТРЖИШТА, ТРОШКОВА И ЦЕНА КАО СПЕЦИФИЧНОГ СРЕДСТВА ЗА ПОСТИЗАЊЕ ЦИЉЕВА ПРЕДУЗЕЋА.			
Исход предмета			
ОСПОСОБЉЕНОСТ ЗА КООРДИНАЦИЈУ И УСАГЛАШЕНОСТ САДЕЈСТВА ТРЖИШТА, ТРОШКОВА И ЦЕНА КАО СПЕЦИФИЧНОГ СРЕДСТВА ЗА ПОСТИЗАЊЕ ЦИЉЕВА ПРЕДУЗЕЋА.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
1. Тржиште: Појам, развој, димензије и улога тржишта 2. Елементи тржишта: понуда и тражња 3. Анализа тржишта 4. Посебни организациони облици тржишта 5. Финансијска тржишта 6. Трошкови: Појам, значај, врсте 7. Методологија обрачуна трошкова 8. Цене: Природа и значај цена 9. Фактори који утичу на формирање цена 10. Стратегије цена			
<i>Практична настава</i>			
1. Потенцијал тржишта и продаје 2. Неопходност и сврха предвиђања тражње и продаје 3. Класификација тржишних стања 4. Понашање трошкова 5. Методе формирања цена			
Литература			
1. Стошић Михајловић, Љ., Тржиште, трошкови и цене, уџбеник, ВШПСС, Врање, 2014. 2. Бабић, С., Миловановић, М., Стојановић, Б., Трифуновић, Д., Збирка задатака из теорије цена, Економски факултет, Београд, 2016.			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 30	Практична настава: 30	
Методe извођења наставе			
Предавања се изводе комбинованом методом (ex cathedra / case study). Теоријски наставни садржај излаже се методом ex cathedra уз подршку рачунарских презентација. Делом, настава се изводи case study методом, односно анализом карактеристичних случајева и примера који допуњују теоријски садржај. Семинарски рад је обавезан за све студенте. Теме семинарских радова обрађују теоријски садржај уз обавезна практична истраживања.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	5	усмени испит	30
колоквијум-и	45	.....	
семинар-и	10		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испит, презентација пројекта, семинари итд.....			
*максимална дужна 2 странице А4 формата			

Студијски програм : Економија и предузетништво			
Назив предмета: Управљање људским ресурсима			
Наставник/наставници: др Љиљана Стошић Михајловић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: нема			
Циљ предмета			
Циљ предмета је упознавање студената са улогом и значајем управљања људским ресурсима, структурирањем сектора људских ресурса и савладавањем управљачких метода и техника које подстичу развој савремених организација и повећавају мотивисаност запослених.			
Исход предмета			
СТИЦАЊЕ НЕОПОХОДНИХ ВЕШТИНА ЗА УПРАВЉАЊЕ ЉУДСКИМ РЕСУРСИМА. Познавање и примена основних знања која се односе на успостављање односа и релација према запосленима у свим фазама процеса управљања. Развијање способности за унапређење мотивације запослених и овладавање техникама управљања знањем и људским ресурсима.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
Увод у предмет. Основни појмови и послови из области менаџмента људских ресурса. Концепт људских ресурса у менаџменту. Активности управљања људским ресурсима, анализа посла, планирање људских ресурса у организацијама. Регрутовање људских ресурса. Методе и инструменти професионалне селекције људских ресурса. Активности управљања људским ресурсима – социјализација и професионална оријентација запослених. Награђивање и мотивисање запослених. Тренинг и образовање запослених. Дизајнирање радних места. Оцена перформанси запослених. Здравље и безбедност запослених. Управљање каријером запослених. Задаци организационе јединице за људске ресурсе. Пројектовање организације менаџмента људских ресурса.			
<i>Практична настава</i>			
Вежбање и утврђивање градива обрађеног на часовима предавања. Израда студија случаја. Групне дискусије и симулација, рефлексије, излагање семинарских радова. Решавање конкретних проблема и задатака који се могу појавити у пословима који прате управљање људским ресурсима			
Литература			
1. Б. Богићевић Милкић, Управљање људским ресурсима, ЕКОФ ЦИД, 2017. 2. Г. Деслер, Управљање људским потенцијалима, Мате, Загреб, 2015. 3. Љ. Стошић Михајловић, Менаџмент ресурса, уџбеник, ВШПСС, Врање, 2013.			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 45	Практична настава: 30	
Методе извођења наставе			
Предавања се изводе комбинованом методом (ex cathedra / case study). Теоријски наставни садржај излаже се методом ex cathedra уз подршку рачунарских презентација. Делом, настава се изводи case study методом, односно анализом карактеристичних случајева и примера који допуњују теоријски садржај. Семинарски рад је обавезан за све студенте. Теме семинарских радова обрађују теоријски садржај уз обавезна практична истраживања.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	5	усмени испит	30
колоквијум-и	45	.....	
семинар-и	10		

Студијски програм : Економија и предузетништво			
Назив предмета: Управљање пројектима			
Наставник/наставници: др Бранислав Т. Станисављевић			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Нема			
Циљ предмета			
СТИЦАЊЕ ЗНАЊА ИЗ ТЕОРИЈЕ И ПРАКСЕ УПРАВЉАЊА ПРОЈЕКТИМА НЕОПХОДНИХ ЗА УСПЕШНУ РЕАЛИЗАЦИЈУ РАЗНОВРСНИХ ПРОЈЕКТА И ПОДУХВАТА, КАО И УПОЗНАВАЊЕ И ОВЛАДАВАЊЕ САВРЕМЕНИМ МЕТОДАМА И ТЕХНИКАМА ЗА УПРАВЉАЊЕ ПРОЈЕКТИМА.			
Исход предмета			
Оспособљеност студената за практичну примену стручних знања за управљање временом, трошковима, ресурсима, квалитетом, ризиком, уговорима и комуникацијама у припреми и реализацији пројектата.			
Садржај предмета			
Теоријска настава			
Управљање пословним системима. Појам и врсте пројектата. Концепт управљања пројектима. Организација за управљање пројектима. Управљање људским ресурсима у пројекту. Управљање уговарањем, квалитетом и ризиком пројектата. Управљање комуникацијама и променама у пројекту. Планирање, праћење и контрола реализације пројектата. Систем извештавања о реализацији пројектата. Стандардни рачунарски програми за управљање пројектима. Методе и технике пројект манаџмента.			
Практична настава			
Структурни дијаграми. Гантограм. Анализа структуре мрежног дијаграма. Анализа времена по методи ЦПМ. Анализа времена по методи ПЕРТ. Анализа трошкова.			
Литература			
1. П. Јовановић, „Управљање инвестицијама“, Факултет организационих наука, Београд, 2000. 2. П. Јовановић, „Управљање пројектом“, Факултет организационих наука, Београд, 1979. 3. Д. Бобера, „Пројектни манаџмент“, Економски факултет Суботица, 2008. 3. Б. Станисављевић, „Управљање инвестицијама и пројектима“, скрипта, Висока школа примењених струковних студија, Врање, 2009.			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 45	Практична настава: 30	
Методe извођења наставе			
Метода усменог излагања, метода разговора и метода демонстрације.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	
практична настава	5	усмени испт	30
колоквијум-и	45	.....	
семинар-и	15		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројектата, семинари итд.....			
*максимална дужна 2 странице А4 формата			

Студијски програм : Економија и предузетништво			
Назив предмета: Управљање променама			
Наставник/наставници: др Светлана П. Трајковић			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Нема			
Циљ предмета			
Упознавање студената са значајем управљања променама у савременим условима пословања, као и са кључним елементима који опредељују успешност промена у предузећима, те са основним теоријским и практичним чиниоцима конкурентности предузећа, са најзначајнијим димензијама процеса управљања са становишта стварања и унапређења конкурентске предности и проблемима ефикасности самог процеса управљања променама у предузећу. Стицање потребних знања и вештина за прилагођавање променама, у условима нових изазова и неизвесности, као и управљање ресурсима у условима промена.			
Исход предмета			
Способност да се препозна и процени ток организационих промена и догађаја у њему, разуме узрок и природа организационих промена, вођења процеса организационих промена. Управљање променама омогућава појединцима, групама и организацијама да пређу из тренутног стања ка будућем, да би постигли очекиван резултат. Савладавање овог предмета, омогућиће студентима да у њиховом будућем раду, управљају варијаблама организационих промена у смеру побољшања перформанси организације, стицања конкурентске предности на тржишту и реализације циљева. Такође студенти развијају способности: анализе унутрашњег и спољашњег окружења, степена досадашњег и будућег развоја технологије и тржишта повезаног са одређеним производом/ услугом, препознавања извора промена унутар и ван организације, синтезе одговарајућих стратегија за управљање променама.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
Менаџмент и организација. Управљање организацијом. Фактори окружења организације. Промене и њихове последице. Квалитет одлука. Ефикасност и ефективност. Модели управљања променама. Процес управљања променама. Лидерство и управљање променама. Управљање организационим променама. Управљање променама и организациона култура. Управљање променама и развој организације. Управљање променама и друге менаџмент дисциплине.			
<i>Практична настава</i>			
Вежбање и утврђивање градива обрађеног на часовима предавања. Израда студија случаја. Групне дискусије, игре симулација, рефлексије, излагање семинарских радова. Решавање конкретних проблема и задатака који се могу појавити у процесу управљања променама.			
Литература			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Н. Јанићијевић, Управљање организационим променама, Економски факултет, Универзитет у Београду, Београд, 2011. 2. Д. Богдановић, Управљање променама, Универзитет у Београду, Технички факултет у Бору, 2016. 3. И. Адигес, Управљање променама, Нови Сад, 2005. 			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 30		Практична настава: 30
Методe извођења наставе			
Предавања се изводе комбинованом методом (ex cathedra / case study). Теоријски наставни садржај излаже се методом “ex cathedra” уз подршку рачунарских презентација. Једним делом, настава се изводи са “case study” методом, односно анализом карактеристичних случајева и примера, који допуњују теоријски садржај. Семинарски рад је обавезан за све студенте. Теме семинарских радова обрађују целокупан теоријски садржај предмета. Њихова одбрана је јавна, чиме се увежбавају технике комуницирања и креативност. Наставу допуњују и примери из светске литературе и праксе.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	20
практична настава	5	усмени испит	10
колоквијум-и	30	.....	
семинар-и	25		

Студијски програм : Економија и предузетништво			
Назив предмета: Управљање ресурсима			
Наставник/наставници: др Светлана П. Трајковић			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Нема			
Циљ предмета			
Оспособљеност за мерење и анализу утицајних чинилаца који опредељују положај организације посредством оптималне комбинације производа, цене и ресурса. Стицање знања из теорије фирме засноване на ресурсима, стицање знања о растућем значају нематеријалних ресурса, стицање основних знања о материјалним и финансијским ресурсима предузећа, као и о управљању укупним ресурсима предузећа.			
Исход предмета			
Оспособљавање за управљање ресурсима предузећа по врстама, оспособљавање за управљање укупним ресурсима предузећа преко интеграције ресурса, стицање вештина за комбиновање ресурса предузећа.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
Увод у предмет. Основни појмови и послови из области менаџмента ресурса. Појам, карактеристике и врсте ресурса предузећа. Значај ресурса. Материјални ресурси. Енергетски ресурси. Информациони ресурси. Техничко-технолошки ресурси. Хумани ресурси. Обезбеђивање једнаких могућности запошљавања. Знање, информације и иновације као врста ресурса предузећа. Циљеви предузећа као интегратора хетерогених ресурса. Управљање нематеријалним ресурсима предузећа. Управљање финансијским и материјалним ресурсима предузећа. Управљање укупним ресурсима предузећа. Технике за управљање коришћењем ресурса.			
<i>Практична настава</i>			
Вежбање и утврђивање градива обрађеног на часовима предавања. Израда студија случаја. Групне дискусије, игре симулација, рефлексije, излагање семинарских радова. Решавање конкретних проблема и задатака који се могу појавити у пословима који прате управљање ресурсима.			
Литература			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Н. Фигар, Управљање ресурсима предузећ, Економски факултет у Нишу, Ниш, 2007. 2. Dasgupta P., Heal G., (1994) Theoptimal depletion of exhaustible resources, „Review Economics Studies”, New York. 3. Љ. Стошић Михајловић, Менаџмент ресурса, ВШПСС, Врање, 2013. 			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 45	Практична настава: 30	
Методe извођења наставе			
Предавања се изводе комбинованом методом (ex catedra / case study). Теоријски наставни садржај излаже се методом “ex catedra” уз подршку рачунарских презентација. Једним делом, настава се изводи са “case study” методом, односно анализом карактеристичних случајева и примера, који допуњују теоријски садржај. Семинарски рад је обавезан за све студенте. Теме семинарских радова обрађују целокупан теоријски садржај предмета. Њихова одбрана је јавна. Наставу допуњују и примери из светске литературе и праксе.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	20
практична настава	5	усмени испт	10
колоквијум-и	30	.....	
семинар-и	25		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			

Студијски програм: Економија и предузетништво
Назив предмета: Завршни рад
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 5
Услов: Положени испити и Предмет завршног рада
<p>Циљеви завршног рада су: Циљ писања и одбране завршног рада је да студент интегрише и примени стечена знања у решавању конкретних проблема у одговарајућој стручној области. Студент треба детаљно да разради одређену тему из дате области, те да се оспособи за праћење литературе и самосталан истраживачки рад, уз примену одговарајуће методологије. Завршним радом студент треба да покаже да је стекао способност да изложи материју и кључне закључке.</p>
<p>Очекивани исходи Писањем и одбраном завршног рада студент доказује да је овладао знањима и стекао компетенције потребне за самосталан рад у решавању теоријских или практичних проблема, уз употребу одговарајућих научних метода и инструмената. Студент је оспособљен да прикупи, обради, структурира и презентује сазнања из литературе релевантне за одређену тему, односно да примени знања стечена обрадом литературе и покаже како се неки конкретан проблем може решити. Завршни рад може да се интегрише и реализује у оквиру одговарајућих истраживачких пројеката из области економије и предузетништва.</p>
<p>Општи садржаји Завршни рад је самосталан рад студента којим студент показује способност самосталног истраживања, као и способност да сопствени истраживачки процес и реализовано дело писано и усмено образложи и брани, уз вођство ментора. Кроз израду завршног рада студент приказује примену стечених знања на решавање конкретног проблема из праксе. Теме су мултидисциплинарне, студент израђује идејни пројекат који садржи циљеве и задатке његовог рада, планиране методе и технике које би користио, инструменте за прикупљање података уколико ради истраживање. Студент припрема завршни рад у форми која садржи следећа поглавља: увод, теоријски приступ, методологију рада, резултате и дискусију резултата, закључак, списак литературе, прилоге. Након израде завршног рада студент приступа јавној одбрани.</p>
<p>Методе извођења Менторске консултације. Самосталан рад студента.</p>
<p>Оцена (максимални број поена 100) Садржај и карактеристике рада: 50 поена. Излагање рада: 50 поена.</p>

Студијски програм : Економија и предузетништво			
Назив предмета: Економска анализа			
Наставник/наставници: др Владимир В. Костић			
Статус предмета: Обавезан			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Нема			
Циљ предмета Студенти ће кроз овај предмет упознати проблематику решавања макро и микро економских проблема као и анализу привредних субјеката. Концепт економске анализе је такав да омогућава стицање знања и способности за анализу како савремених тако и економских проблема који су забележени у економској историји. Циљ изучавања овог предмета је да се студенти упознају са најважнијим микро и макроекономским агрегатима и њиховим међусобним односима. Такође, обухваћени су базични макроекономски модели и макроекономске политике – монетарна и фискална, посебно у условима глобалне светске привреде.			
Исход предмета Оспособљавање за примену теоријских знања на решавање практичних проблема; Оспособљавање да се критички сагледају грешке државе, тржишни проблеми и начини њихових превазилажења; Оспособљеност студената за квалитативну и квантитативну анализу привредних токова и основних економских показатеља.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Економија и економска структура друштва; Развој економске мисли у економском моделирању економије; Фактори формирања друштвеног бруто и нето производа; Расподела у тржишном систему; Економска политика и политика доходака у тржишном систему; Потрошња у савременој привреди; Теорија мултипликатора и акцелерације; Понуда и тражња у тржишном систему; Агрегатна тражња и функција тражње; Тржишна равнотежа понуде и тражње; Савршена и несавршена тржишна конкуренција; Економске функције државе у савременом тржишном систему; Монетаризам-основне карактеристике, Монетааризам потрошња и производња; Инфлација у савременој економији; Деловање инфлације у тржишном систему; Инфлација и незапосленост; Савремена инфлација и привредни раст; Инфлационо финансирање и подстицање привредне активности; Инфлација и платни биланс; Привредни циклуси у савременој економији; Циклус економска политика и привредни раст; Макроекономија и државни интервенционизам; Економија, инвестиције и запосленост; Критика кејнзијанске и неокејнзијанске економске теорије; Монетарна и фискална политика савремене државе; Међународна ликвидност; Тржишна привреда и међународни економски односи; Анализа монетаристичке и фискалистичке макроекономије; Кључни аспекти примене модела тржишне привреде; Економски раст и одрживи развој. Практична настава: конкретни примери, студије случаја, други облици наставе.			
Литература 1. С, Комазец., Ж, Ристић., М, Богавац., К, Ристић. (2012). Економска анализа, Београд. 2. М, Јакшић., А, Прашчевић. (2006). Макроекономска анализа, Економски факултет, Београд, 3. Г, Манкју. (2005). Принципи економије, Економски факултет, Београд.			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 30		Практична настава: 30
Методе извођења наставе Интерактивна настава, дискусије, компаративна анализа.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	30
практична настава	5		
колоквијум-и	40		
семинар-и	15		